

Nr 143.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 37 § i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete; given Stockholms slott den 8 mars 1918.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 37 § i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Schotte.

Förslag

till

L a g

om ändrad lydelse av 37 § i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete.

Härigenom förordnas, att 37 § i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

Intill dess särskild lag om sjukförsäkring må varda genomförd, äger arbetare, som i denna lag avses, vid sjukdom, som förorsakats av olycksfall i arbete, under de trettiofem första dagarna efter dagen för olycksfallet, så länge sjukdomen varar, samt beträffande erforderlig läkarvård och läkemedel jämväl under sistnämnda dag, av arbetsgivaren erhålla ersättning enligt de i 6 § angående ersättning vid sjukdom stadgade grunder;

dock — — — — — statsmedel.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15
februari 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Schotte anförde:

Enligt 6 § i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete gäller, att om arbetare skadats till följd av dylikt olycksfall samt olycksfallet medfört sjukdom, som förorsakat förlust eller nedsättning av arbetsförmågan under mera än 35 dagar efter dagen för olycksfallet, skall på grund av försäkringen från och med 36:e dagen och så länge sjukdomen varar i ersättning till honom utgivas, bland annat, dels erforderlig läkarvård jämte läkemedel och andra till arbetsförmågans höjande nödiga hjälpmedel (6 § 1 a)), dels ock sjukpenning i enlighet med närmare angivna grunder (6 § 1 b)).

Ersättning för tiden till och med 35:e dagen (karenstiden) utgår sålunda ej på grund av försäkringen.

I 37 § av lagen stadgas emellertid, att, intill dess särskild lag om sjukförsäkring må varda genomförd, arbetare, som i lagen avses, äger att vid sjukdom, som förorsakats av olycksfall i arbete, under de 35 första dagarna efter dagen för olycksfallet, så länge sjukdomen varar, av arbetsgivaren erhålla ersättning enligt de i 6 § angående ersättning vid sjukdom stadgade grunder, dock att den dagliga sjukpenningen skall utgå med vissa särskilt angivna belopp.

Arbetsgivare är enligt 35 § i lagen jämväl berättigad att själv låta försäkra arbetare för olycksfall i arbete i fråga om karenstiden.

Riksför-
säkrings-
anstalten.

I skrivelse den 25 januari 1918 har riksförsäkringsanstalten föreslagit viss ändring i nyss återgivna del av 37 § i lagen.

Anstalten anför följande:

»Såsom 37 § i lagen är avfattad, synes den ej kunna tolkas annorlunda, än att ej blott sjukpenning utan även i lagens 6 § omförmäld ersättning för läkarvård jämte läkemedel m. m. i anledning av inträffat olycksfall skall utgå först från och med dagen *efter* olycksfallet. Beträffande sistnämnda slags ersättning skulle alltså ersättningsplikt enligt 37 § ej föreligga beträffande läkarvård och läkemedel m. m., som erfordras redan å dagen för olycksfallet.

I 37 § är emellertid såsom nämnts fråga endast om arbetsgivares omedelbara ersättningsplikt i anledning av inträffat olycksfall, garanterad, på sätt samma § angiver, av försäkringsinrättningen.

Vidkommande åter skyldigheten i omförmälda hänseende för försäkringsinrättning, där den skadade jämlikt lagens 35 § försäkrats under karenstiden, synes avfattningen av sistnämnda § knappast lägga bestämt hinder i vägen för att sådan försäkring kan avse, om också ej sjukpenning för dagen för olycksfallet, så åtminstone läkarvård och läkemedel m. m., som i anledning av inträffat olycksfall erfordras redan under samma dag. Och enligt lagens 10 §, till vilken även hänvisas i 37 §, äger försäkringsinrättning, i vilken den skadade är försäkrad, att *när helst, även före utgången av den i 6 § 1) omförmälda tid*, och under så lång tid, sådant finnes lämpligt, bereda honom vård å sjukvårdsanstalt. Beträffande det särskilda slag av »läkarvård» — varom förmåles i lagens 6 § 1) a) — som utgöres av vård å sjukvårdsinrättning, skulle alltså försäkringsinrättningen äga befogenhet att utgiva ersättning, även i vad värden lämnas under dagen för olycksfallet.

I detta sammanhang må erinras, att det av ålderdomsförsäkringskommittén avgivna förslag angående försäkring för olycksfall i arbete, som ligger till grund för ifrågavarande lag, och som ej upptog någon karenstid, avsåg att, ehuru sjukpenning skulle utgå först från och med dagen efter olycksfallet, den skadade likväl skulle äga att *från och med dagen för olycksfallet* erhålla erforderlig läkarvård jämte läkemedel och andra för arbetsförmågans höjande angivna nödiga hjälpmedel. Och enligt Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till ifrågavarande lag skulle visserligen sjukpenning ej utgå under de fyra första dagarna efter dagen för olycksfallet; men i fråga om erforderlig läkarvård jämte läkemedel m. m. gjordes ej någon liknande inskränkning, utan skulle er-

sättning härutinnan i anledning av försäkringen utgå, så snart läkarvården eller läkemedlen m. m. på grund av olycksfallet erfordrades.

Riksförsäkringsanstalten finner det också uppenbarligen stå i full överensstämmelse med den ifrågavarande lagstiftningens principer och allmänna syftemål, att, när fråga är om bestridande av en utgift, vilken så omedelbart är en följd av olycksfallet, som är fallet beträffande den första nödiga läkarbehandlingen och de första läkemedlen i anledning av detsamma, denna utgift ersättes enligt i lagstiftningen i övrigt angivna regler.

Betydelsen härav må vara mindre med hänsyn ensamt till själva den utgift i och för sig, som därav betingas, och vilken det alltså i första hand skulle kunna bli den skadades sak att bestrida. I åtskilliga fall lär vederbörande arbetsgivare icke underlåta att, även om sådant icke är i lag eller författning ålagt honom, ersätta densamma. Även kan tänkas, att vederbörande sjukkasse, om den skadade är medlem i sådan kassa, bestrider ifrågavarande kostnad, något som dock endast torde förekomma i få undantagsfall. De väsentligaste olägenheterna av en lagtillämpning, som fränkänner den skadade ersättning i nu ifrågavarande hänseende under den dag, varunder han drabbats av olycksfall i arbetet, äro emellertid av mera indirekt, men icke desto mindre betänklig innebörd.

Det ligger i öppen dag, att det är av största vikt vid inträffade olycksfall, att den skadade, så snart ske kan, kommer under behandling av läkare. Om så ej sker, förvärras hans tillstånd; och en skada, från vilken den skadade kanske lätt nog skulle hava återställts, om den omedelbart blivit föremål för sakkunnig behandling, kan, i annat fall, draga lång tid att bota. För den sociala försäkringen och dess syfte måste det vara av synnerlig betydelse, att i omförmälda avseende intet åsidosättes, och att sålunda med olika medel och i olika riktningar all omsorg nedläggas på, att skadorna bliva så lindriga och så kortvariga som möjligt. En lagbestämmelse, som icke tillerkänner den skadade ersättning för läkarvård från och med dagen för olycksfallet, men däremot från och med dagen därpå, kan helt naturligt förväntas ofta komma att medföra obenägenhet från den skadades sida att å förstnämnda dag anlita läkare, vilket måste anses ägnat att i hög grad motverka lagstiftningens ovan nämnda betydelsefulla syfte.

Särskilt i fråga om mindre skador kan det befaras, att den skadade av angivna anledning kommer att, såvitt möjligt, underlåta att söka läkarbehandling förr än dagen efter olycksfallet, då behandlingen meddelas honom kostnadsfritt. Därmed utsätter han sig för fara av infektion av det sår, som kan hava uppkommit genom olycksfallet. En relativt ofarlig skada kan bliva mer eller mindre livsfarlig genom tillstötande komplikationer såsom varbildning och blodförgiftning, varjämte läkningstiden kan komma att väsentligen förlängas. Den funktionsrubning, som skadan kan hava föranlett, kan avsevärt förökas, och genom förenad eller utebliven behandling kunna inflammatoriska komplikationer medföra, att en skadad lem måste amputeras eller ock föranleda stelhet, felställning eller väsentligt nedsatt kraft i den kroppsdel, som ursprungligen skadats, eller i densamma angränsande delar av organismen. Av den skadade själv eller av hans omgivning vidtagna åtgärder kunna än vidare tänkas leda till ytterligare försämring av en måhända från början tämligen obetydlig skada.

Vid svårare skador kommer den skadade att själv få vidkännas kostnaderna för den jämförelsevis dyrbara första behandlingen eller omläggningen jämte därmed understundom förenade operativa ingrepp jämte transport till lämplig sjukvårdsanstalt, något som sannolikt understundom kan föranleda, att den skadade icke omedelbart erhåller den för honom lämpligaste vården.»

Av anförda skäl har riksförsäkringsanstalten ansett sådan ändring i lagen böra, så snart ske kan, komma till stånd, att arbetsgivares ersättningsskyldighet enligt 37 § utsträcker att omfatta även läkarvård och läkemedel — samt övriga i paragrafen angivna hjälpmedel — som för den skadade erfordras under dagen för olycksfallet. Härigenom anser anstalten ock bliva i lagen klart uttalat, att, om berörda ersättningsplikt genom försäkring enligt 35 § överflyttas å försäkringsinrättning, som i lagen omförmäles, ersättningsskyldighet i samma avseende kommer att åligga försäkringsinrättningen.

Försäkrings-
rådet.

På grund av remiss har försäkringsrådet den 7 februari 1918 avgivit utlåtande i ärendet och därvid förklarat sig i likhet med riksförsäkringsanstalten anse det vara erforderligt, att arbetsgivares ersättningsskyldighet enligt 37 § av lagen utsträcker att omfatta jämväl läkarvård, läkemedel m. m. under dagen för olycksfallet.

Departements-
chefen.

Såsom riksförsäkringsanstalten framhållit, torde 37 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete enligt ordalagen ej kunna anses medföra rätt för skadad arbetare att av arbetsgivaren erhålla ersättning för läkarvård och läkemedel under dagen för olycksfallet. Då detta förhållande kan medföra den betänkliga påföljden, att skadad arbetare till en följande dag uppskjuter med att söka anlita läkare, synes ändring av förevarande lagrum böra vidtagas i det av myndigheterna angivna syfte.

Departementschefen uppläste därefter ett i överensstämmelse med vad han yttrat upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av 37 § i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, samt hemställde, att lagrådets utlåtande över förslaget måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

Gunnar Corin.

Bilaga.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 37 § i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete.

Häri genom förordnas, att 37 § i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

Intill dess särskild lag om sjukförsäkring må vara genomförd, äger arbetare, som i denna lag avses, vid sjukdom, som förorsakats av olycksfall i arbete, under de trettiofem första dagarna efter dagen för olycksfallet, så länge sjukdomen varar, samt beträffande erforderlig läkarvård och läkemedel jämväl under sistnämnda dag, av arbetsgivaren erhålla ersättning enligt de i 6 § angående ersättning vid sjukdom stadgade grunder;

dock — — — — — statsmedel.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd torsdagen den 7 mars 1918.

Närvarande:

Justitieråden GULLSTRAND,
VON SETH,
WEDBERG,
Regeringsrådet PLANTING-GYLLENBÅGA.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 15 februari 1918, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av 37 § i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av förste kanslisekreteraren T. E. Löfgren.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 mars 1918.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Schotte anmälde lagrådets den 7 mars 1918 avgivna utlåtande över det den 15 nästlidne februari till lagrådet remitterade förslaget till lag om ändrad lydelse av 37 § i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete; och hemställde föredraganden, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skulle avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Nils Adelgren.